

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz Laktanya-utca 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felolós szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadtatnak minden hirdetési irodában.

XIII. évfolyam.

Vasárnap 1904. évi június 5-én.

23. szám.

Nemzetiségek és a magyarság.*

Irta: **Perjéssy László.**
Folytatás.

A nemzetiségi kérdést csak az állam és a magyar társadalom együttesen tudja megoldani. Öntudatos, tervszerű, következetes tevékenységgel, minden erőszak nélkül ugyan, de minden engedékenység és minden megalkuvás kizárásával.

A megalkuvás, a paktumkötés e téren a magyar nemzeti eszme ellen elkövetett, megbocsáthatatlan bűn.

Az állam, az igazságszolgáltatás, a közigazgatás terén, a közgazdasági tényezők e célú szolgáló fejlesztésével, különösen pedig a közoktatásügy ily irányú rendezésével és vezetésével törhet a cél felé. A társadalom feladata a hódítás, a terjeszkedés; az egészséges, egységes magyar társadalom megalakítása, különösen nemzetiségi helyeken. Ez a társadalom műveltségének, életerős tevékenységének hatásával magához vonza a nemzetiségeket is, azután beolvassza. E társadalom álljon élére minden erkölcsi és anyagi mozgalomnak. Legyen e magyar társadalom annak a vidéknek kulturális központja, alakítson egyesületeket, rendezzen pénzügyi intézeteket fűzze magához a nemzetiségeket az élet minden viszonyaiban társadalmi uton. A pénzügyi intézetek, közgazdasági szervezkedések létesítésére fektesse a főszólyt, hogy anyagi alapja legyen a kulturális mozgalomnak.

A magyar társadalom e célú szerepe ott, hol a nemzetiségi társadalom még ki nem alakult, vagy ahol gyenge, biztos sikerre vezet. Ott is azonban, a hol az már kialakult, ahol ugyanezzel az eszközökkel dolgoznak a magyar szellem terjedése ellen, szinten erős, intenzív, lüktető magyar társadalmi életet kell teremteni, ha nem bír is eleinte hódítani, de mindenesetre ellensúlyozni fogja, meggátolni tudja terjeszkedésüket.

A magyar vidékek társadalma legyen segítségére erkölcsileg és anyagilag a nemzetiségi vidékeken alakult magyar társadalomnak. E társadalmi ténykedésben a nők szerepe rendkívül fontos, a nők tapintata meg tudja hódítani, a magyar társadalomban tudja egyesíteni a családanyákat, a kik gyermekeik szellemének első irányítói.

Ha a magyar társadalom ezeket a feladatokat a hazafiai kötelességérzet teljes mértékével végrehajtja, kivette részét a nemzetmentő munkából. Ha annál többet kíván tenni, sokra és nagyra vállalkozik, szétforgácsolja erejét, gyöngye kezdeményezésekkel csak kihívja a nemzetiségi ellen-

*) Szerzőnek, a szegedi „Dugonits Társaság“-ban felolvasott székfoglaló értekezlete.

mozgalmakat s azokat tömörülésre indítja, anélkül, hogy azt ellensúlyozni vagy ami parancsoló szükség volna, pótolni tudná.

Az állami tevékenység körében nagy súlyt kell helyezni a jó és megbízható közigazgatásra, melynek egész tartalmát a magyar állameszme szolgálata képezze. A néppel érintkező tisztviselő a népanyanyelvén beszéljen, mely nyelvnek azonban e téren más szerepe nem lehet.

Az igazságszolgáltatás — dicséretére a bírói kar bölcsességének — azon magaslaton áll, mely biztosítja minden honpolgár igaz jogát, de gondosan megőrzi a magyar állami jelleg kidomborítása mellett annak tekintélyét és méltóságát.

Az állami kezelésben álló vasutak, kincstári birtokok, vállalatok; az állam felügyelete alatt álló közgazdasági intézmények legyenek erős bástyái, terjesztői a magyar nyelvnek, a magyar szellemnek. Első sorban azonban hivatásszerűleg a magyar kultúra szolgálatában álló közoktatásügynek feladata a jövő nemzedéket magyar nemzeti öntudatban, magyar nemzeti szellemben nevelni.

Az iskola az az eszköz, melylyel a nemzetiségek asszimilációját legsikeresebben érhetjük el. — A tapasztalat azt bizonyítja, hogy vegyes nyelvű községekben, városokban, a nyelvhatárokon a beolvasszás sikerrel folyik, de a zárt, tömör nemzetiségi tömegekben kárba veszett a munka, kárba veszett az anyagi erő, a beolvasszás nagy munkája egy lépést sem halad előre. Pedig beolvasszás nélkül sem egységes magyar nemzet, sem egységes magyar nemzeti állam nem jöhet létre! Nemzeti feladat tehát e téren, hogy az állam erejével a magyar tömegek között élő, több mint egy milliónyi lakossággal bíró nemzetiségi szigeteken, a városokban és a nyelvhatárokon kizárólag magyar tannyelvű iskolákat állítson fel. Ezek a területek, melyek a magyar nemzet élő nagy testével állandó kontaktusban vannak, mihamar magyarokká lesznek. A nyelvhatárok így mindinkább hátrább és hátrább tolnak. Erősíteni kell azokat a magyar szigeteket, melyek tömör idegen ajku lakossága közzé ékelődtek, erősíteni a Maros és Szamos, a Körös, az Aranyos és Olt mentén élő még megmaradt magyarokat, hogy azok kulturában és közgazdaságban erősek legyenek, kapcsolatot képezzenek a magyar faj két nagy tömege között. Különös gond fordítandó ezekre az erdélyi részekre, hol 57% román lakossággal szemben csak 29% magyar áll. De ahol bölcs, öntudatos és következetes politikával a nagyszámu magyar sziget nemcsak megmenthető, de duzzasztható.

A magyarság terjesztésére legalkalmasabbak a városok, részint intelligensőbb polgárságuk, részint nagyobb alkalmazkodó képességük folytán. A tapasztalat bizonyítja, hogy a magyar kultúra befogadására hajlammal is bírnak. Vonzási körük és hatásuk kiterjed egész vidékükre. Öröndetes körülmény, hogy Magyarország városainak, a kultúra centrumainak polgárai eddig is túlnyomólag magyarok, a magyar városok mellett a német és tót polgárság jöhet még számításba, a többi elenyészőleg csekély. A magyar nemzeti politika súlypontja tehát jövőre e városokra s az Alföldön és túl a Dunán tömören lakó, életerőtől duzzadó parasztságra kell, hogy essék. Arra a parasztságra, melylyel intelligencia, munkaerő tekintetében Európa egy paraszt uépe sem versenyezhet.

A városok polgársága és parasztságunkból kiemelkedő művelt és vagyonos elemek képezik a régi középosztálylyal együtt az új középosztályt, mely a nemzeti állam gerince leendő. Ez az új középosztály elveti magától azt a középkori, a mai állapotok közt lehetetlen felfogást, „mely csak a diplomás pályát becsüli s lenézi a produktív munkát“, mely népeket tett nagygyá és boldoggá. Az állam minden rendelkezése alatt álló eszközzel emelje a városokat, bennük s általuk a magyar ipart és kereskedelmet, hogy művelt és gazdag magyar polgársággal rendelkezzenek. Szüntesse meg a magyar területen a kötött birtokot, hogy a magyar parasztság duzzadó erejének, munkakedvének, takarékosságának, vagyonszerzésének tér nyitassék. Mint a nemzetiségi viszonyok orvoslásának lelkes apostola, Beksics Gusztáv mondja: az orvoslás módja a birtokrendszer megváltoztatásában van és pedig akkép, hogy a dunántúli, de főleg az alföldi magyar medencéből eltávolítjuk a kötött birtokok sorompóit a községi latifundiumok s a hitbizományok parcellázása által. E hitbizományok felosztandók a síkföldről az erdőgazdaságra, az Alföldről Felső-Magyarországra és az erdélyi részekbe.

A duzzadó, életerős magyarság számában rövid idő alatt megkétszereződik.

Egy ezredévet élt át már a magyar! Jóban, rosiban, békében és viharban ura volt e földnek. Mert mindig megértette a kor szavát. Alkalmazkodott a korhoz intézményeiben s ez intézmények mindig a magyar hegemoniát szolgálták.

A magyar hegemonia benne volt a törzsszerkezetben, mint természeti erő; a keresztény királyságban, mit souverain tekintély; a rendiség intézményében, mint előjog; népképviselési alkotmányban, mint a túlsúly törvényes joga.

A magyar hegemonia biztosítása ez az ezredéves törekvés, ez az ezer év óta kitűzött cél hassa át minden magyar ember egész valóját s ennek a célnak a szolgálatában éljen lelkének egész teljével, úgy a magyar nemzeti államot a poklok kapui sem dönthetik meg.

NAPI HIREK

Urnapiján a legszentebb Oltári-szentség ünnepén a mult csütörtökön a lombokkal ékesített templomból ünnepi menetben vonultak ki a hívek ezrei és a mezők, kertek virágaival gazdagon telehintett utakon elzarándokoltak az utcákon emelt díszes oltárokhöz. A körmenetben résztvevő hívek ajakan megcsendült az ájtatos szolozsma. A körmenetben városunk lakossága ez idén is, ragyogó szép időben igen nagy számban vett részt. Az egyházi szertartást Lászlóffy László apátplébános végezte fényes segédlettel kivonult honvédeink szép katonai magatartásukkal igen tetszetek. — Délután nagy számban; — kereste fel a közönség a kiránduló helyeket.

Személyi hír. Weifert Károly polgármesterünk hat heti szabadsága után teljes egészségben visszaérkezett városunkba és átvette hivatalát.

Kinevezés. Vigh Mariska k. a okl tanítónőt, ki városi elemi leányiskolánkban közmegelegedés mellett működött, a közoktatásügyi miniszter a kisvási állami népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki; Gratulálunk!

Eljegyzés. Keszler Paula kisasszonyt, Keszler Ödön stájerlaki erdőmester bájós leányát eljegyezte Buday Elemér, verseczi magy. kir. honvédfőhadnagy. — Gratulálunk.

Arany lakadalom. Kehrer Károly közbecsülésben álló nyug. városi pénztárnokunk, a messze földön ismert bortermelő f. hó 11-én ünnepi feleségével a helybeli Vörös kereszt egyesület köztszertelet által környezett elnökönjével, született Bugyka Amáli a úrnóvel arany lakadalmat. A tisztas pár fogadja igaz szerencsekívánatainkat.

Athelyezés. Fábry Géza szolgabíró, hasonmóságban városunkból Csákovára helyeztetett át. Ez a hír nagy sajnálkozással tölti el mindazokat, kik a távozó szolgabíró ismerték, mert az ő távozásával oly általánosan tisztelt és kedvelt tagját veszti el úgy is kevés számú magyar intelligenciánknak, a kinek társadalmi és hazafias tevékenységét nem lesz könnyű pótolni. Fábry Géza hosszabb verseczi működése alatt mint lelkiismeretes tisztviselő, s mint minden ízében igaz magyar hazafi, teljesen kivívta a jók elismerését, tiszteletét és szeretetét. Hazafias ünnepeink alkalmával kitűnt mint lángelkű szónok, mint jeles tollú írónak elbeszéléseit örömmel olvasta közönségünk; kivette a részét magyar társadalmunk minden munkájában: Őszintén kívánjuk, hogy új állomáshelyén ugyanazon jól megérdemelt elismerés kísérje működését, a melylyel Verseczen a magyar intelligencia elhalmozta.

Jótekonyczélú műkedvelői előadás. A „Verseczi Magyar Ifjúsági Önképző Egyesület“ Műkedvelői szakosztálya az anyaegylet pénztárának javára. 1904. évi június hó 5-én vasárnap a „Szöllővenyigéhez“ címzett vendéglő nagytermében műkedvelői előadást tart, a midon színpadon kerül: az „Ördög mátkája.“ Népszínmű 3 felvonásban Irta: Geczy István. Rendező: Nessel Zoltán, Sugó; Szabó Géza. Személyek: Botár Márton, gazdag kovácmester és töröttulajdonos Maté János, Andor, Baricza, gyermekei első feleségétől Bumfort Ferencz, Gulacsi Mariska, Anna, második felesége Schreiber Boriska, Vernes Judit, Anna néneje Maté Rozsika, Pál Miklós, kovacslegény Gerspán József, Híros Firtos Están, csiki székely, a törő felügyelője Ilyés Sándor, Sari, második felesége Farkas Róza, Kata, első felesége Farkas Erzsébet, Tobiás Gergely, Miklós gyamja Berki Ignác. Takács István Tury Gergely, Demény József, Miklós pájtása Nuszbaum Gyula, Csupor Péter Kelemen Mihály, Egy leány Kovacs Mariska, négy betlehemes Konácsni, Nuszbaum Gyula, Kelemen Mihály, Mayer József 2 munkás — —. Történi Toroczkon. az első és második felvonás közt 3 hónapi, a második és harmadik közt 2 heti időköz. Belépti jegyek arai: I. hely 2 K, II. hely 1 K 60 fill., III. hely 1 K 20 fill.,

IV. hely 80 fill. Allóhely 60 fill., Deák- és katonajegy 30 fill. Jegyek előre válthatók Gábor Lajos úr dohány nagyüzsdéjében, Andrássy-téren és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor. Nagyerdemű közönség! Vállalkozásunk azon ideális és hazafias cél szolgálatában áll, hogy segítségével migteremtsük a „Verseczi Magyar Ifjúsági Önképző Egyesület“-et, mely a magyar nyelv terjesztését, a hazafias érzelmek ébrentartását, a magyar dal művelését, a tudományok népszerűsítését és ezzel a nép hazafias irányú művelését tűzte ki céljául. Ez irányú önzetlen munkálkodásunkhoz kérjük Versecz és vidéke hazafias érzelmű közönségének nemes pártfogását. A „V. M. I. Ö. E.“ ideig. választmány. Az előadást a legmelegebben ajánljuk T. Cz. közönségünk figyelmébe és pártfogásába.

A polgármesterek kongresszusa alkalmából a „Nagyvárad Napló“ jellemezvén a Nagyváradra érkezett polgármestereket, a mi polgármesterünkről a következőket írja: A versecziek polgármestere, Weifert Károly temperamentumos ember, aki odalent a délvídeken nagy szolgálatot tesz a magyar államérméne. A debreczeni nagy bankettekén általánosan feltűnt az ő bornemisszasága. Közömbös maradt Tokaj nemes bora előtt, épp úgy, mint a gyöngyöző pezsgő előtt. Egyszer azonban, amikor Broly Tivadar, Pozsony polgármestere künt a nagyerdő arnyas fái alatt a magyar nemzet boldogulására emelte poharát, Weifert Károly is kicsérélte a tejes poharat pezsgős pohárral s talán először életében fenéig ürítette ki azt.

A verseczi kaszinó e hó első napján költözött át saját otthonába, a város legszebb pontján, az Andrássy sétáterén fekvő régi hirneves Milekker vendéglő helyiségeibe. A verseczi intelligenciának nagy dicséretére szolgál az a körülmény, hogy a tagok nem riadva vissza nagyobb anyagi áldozatoktól sem igazi második otthon teremtették maguknak és a későbbi nemzedéknek. Több mint 90.00 k. költséggel a kor követelményeinek teljesen megfelelő modern kaszinója lesz a városnak, hová a nálunk megforduló idegeneket pirulás nélkül vezethetjük. A tagok feltalálják mindazon kényelmet, melyre szükségük van. Egyelőre, — míg az átalakítási munkálatok folynak — a csinosan renovált kellemes nyári helyiségben tartózkodnak a tagok. A kaszinói vendéglős Zwieder Lajos, ki talpig ember a szakmájában minden tőle telhetőt meg tesz arra nézve, hogy a tagokat és a nagy közönséget teljesen kielégítse. Pár napi működésével is megmutatta, hogy konyhája kitűnő, italai tiszták élvezetese, a kiszolgálat példányoszerű leendő. — A régi helyiség ideig oráig meg felelt, de midőn hátrányait kitapasztalták a tagok, midőn az orokos léghuzammal, nehezen szellőztethető helyiségekkel, a nagy előcsarnoknak, az úgynevezett billiard teremnek fűtethetlenségével teljesen jóllaktak, racionálisan gazdálkodva, kamatnélküli kölcsönt felajánlva elhatározták, hogy saját házat szereznek.

A régi kaszinó elhagyott helyiségeibe beköltözött a nemrégiben megalakult polgári kaszinó.

A városi polg. leányiskola f. é. június hó 8-án d. e. 1/210 orakor az intézet vizsgálati termében koronázási emlékünnepséget rendez alábbi műsorral: 1. Főti dal. Énekl az ifjúság. 2. Az emlékünnepe jelentőségét magyarrá Várhelyi Kató IV. o. t. 3. „Jó kiralyunk soká éljen“ Erdélyi Zoltántól, szavalja Herzog Paula I. o. t. 4. „Kiralydal“ énekl a tan. ifjúság. 5. „Szent koronánk legszebb gyöngyei“ Komóczy Józseftől szavalja Kató Jolán II. o. t. 6. „Szeresd a hazát“ Cáspar Imrétől, szavalja Hauser Frieda IV. o. t. 7. „Szózat“, énekl a tan. ifjúság. Ugyanaz nap délután tartja meg a polg. leányiskola tavaszi kirándulását, „junialisat“ az Adler-féle jégpincében. Elindulás az iskolából d. u. 2 órakor. Beléptidij személyenként 40 fill., gyermekeknek 20 fill. A tiszta jövedelem szegény polgáriszcolások segélyezésére fordittatik. Kedvezőtlen időjárás esetén a kirándulás elhalasztatik alkalmas időre. Ugy a delelőtti ünnepségre, mint a delutáni kirándulásra a tisztelt szülőket és gyermekbarátokat tisztelettel meghívja a polg. leányiskola tanteszűlete.

A verseczi városi gyermekert (városkerti) ez ideig záróünnepségét f. é. június hó 9-én (csütörtök) d. u. 1/25 órakor tartja meg a fiúiskola udvarán. Kedvezőtlen időjárás esetén 10-ére (péntek) halasztatik. A tisztelt szülök és gyermekbarátok szíves megjelenését kéri a kicsikék.

Meghívó. A helybeli m. kir. áll. főreáliskola június 8-án koronázási emlékünnepelelyt rendez következő műsorral: 1. Induló „Hunyadi László“ operából; előadja az ifj. zenekar. 2. Ünnepi beszéd. 3. „A szarvasbogár és a róza“; előadja az ifj. énekkar. 4. Az Önképzőkör évi jelentése. 5. Egyveleg „Traviata“ operából; előadja az ifj. zenekar. 6. „A kollo“ Ed-gar Poe-ból; szavalja Kozáry O. VI. o. t. 7. Hegedűszó „A cremonai hegedős“ oprából; előadja Kaufer L. IV. o. t. 8. „A vadász“ előadja az ifj. énekkar. 9. Keringő „A svihákok“ operette-ből. Ezen iskolai ünnepelelyre, mely pont 11 órakor fog kezdődni, a t. c. szülőket és tanügy barátait ezenel tisztelettel hívja meg — az Igazgatóság.

Táncmulatság. A helybeli áll. főreáliskola tanártestűlete az ifj. zenekar-alap javára f. hó 11-én a városkertenben táncmulatságot rendez. A beléptidij személyenként 1 K.

Tornaverseny. Magy. kir. áll. főreáliskolánk tornaversenye kedvező szép időjárás mellett a mult szerdán délután 4 órakor tartott meg a városkert mellett lévő versenypályán. Ifjúságunk intelligens közönségünknek rendkívül nagy érdeklődése mellett katonás menetben vonult fel és pontos masirozásával érthető föltűnést és nagy tetszést keltett mindenfelé ahol ez utcákon elvonult. A tornavizsga és verseny lefolyása a következő volt: I. Az alsó osztályok tartottak Breduran Miklós tornatanár szakavatott vezetése mellett sikerült szabadgyakorlatokat, majd pedig több szerygyakorlatot is bemutatnak a kis diákok, kik közt sok igen ügyes tornázó van. A felsőbb osztályok szabadgyakorlatok (botokkal) után a tonaszereken a szekrény, — bak — és ablakugrasokat mutatták be, majd a korlatverseny következett, (bírák: Janell J. és Weitner J.) melynél az első díjat, (ezüstérem és 10 kor.) Sztojakovics Szvetiszláv VIII. o. tan.; — a második (bronzérem) Pecszenya István VIII. o. tan.; — és a harmadikat (oklevél) Szamoilov Milutin VIII. o. tan. nyertek el. Az összetett versenyeknél díjakat nyertek: diszkoszobás és rudugrásnál (bíró: Koszirovics J.) I. díj (ezüstérem) Pecszenya István VIII. o. tan.; — II. díj (bronzérem) Fínke Ferenc VII. o. tan.; — III. díj Szamoilov M. VIII. o. tan. A magasdobás és tavugrásnál (bíró: Dr. Prosteán O.) I. díj: Stammer R. VII. o. tan.; — II. díj: Schmidt Antal VII. o. tan.; — III. díj: Kosztics B. VII. o. tan. A távdobás és magasugrásnál, (bíró: Krause E.) I. díj: Fronius L. VI. o. tan.; — II. díj: Kozáry O. V. o. tan.; — III. díj: Samoiliv S. V. o. tan. Az ablakugrásnál (bíró: Dr. Szabó L.) I. díj: Joánovics H. V. o. t.; — II. díj: Hausmann E. V. o. t.; — III. díj: Reisinger S. V. o. t. — Az alsó osztályok versenyfutásánál (bíró: Dr. Lichtschein E.) I. a. osztályból, Jorgovics és Petrovics. I. b. osztályból: Buchmann és Petrovics. II. osztályból: Joánovics és Ribarov (okleveleket), a IV. oszt.: Pász Gy. (bronzérem) és Fyosics (oklevelet) nyertek. A felső osztályok akadályversenyénél ismét Pecszenya nyerte az első díjat, (ezüst érem és 10 kor.) és mint a főreáliskola legjobb tornászát a közönség lelkesen megéljenezte. Igen mozgalmás képet nyújtott az alsóbb osztályok polgarháboru és labdajátéka, valamint a IV. o. Fuleslabda verseny. A verseny utolsó számát az V—VI. osztály football játéka (bíró: Ambrus J.), képezte, mint két csapatban voltak igen ügyes résztvevők a verseny azonban eldöntetlen maradt. — A díjakat pár lelkesítő szó, kíséretében osztotta ki Várhelyi Ferencz főreáliskolai igazgató. Összefoglalva az egész verseny lefolyását konstatalhatjuk, hogy az minden ízében példaszzerű és sikerült volt s a közönség teljes elismeréssel adózott Janell J. és Breduran M. torna tanároknak. A 40 fill. peleptijegykből 121 kor. 30 fill. folyt be. — A főreáliskola igazgatósága ez után is köszönetét fejezi ki. Versecz város tek. tanácsának a versenypálya rendbehozataláért, a „Verseczi Tornagyűlés“-nek a versenypálya átengedéséért; Ambrus J., Koszirovics J., Krause E., Dr. Lichtschein E., Dr. Prosteán O. és Weitner J. versenybíróknak. Továbbá Gonda J. úrnak, 6 db. tornaingért és Zircher H. úrnak az ugráshoz szükséges léczek szállításaért. — Felüfizettek: Dietrichstein L., özv. Halász E. né, Laszlóffy L., Lukin N., Dr. Presteán O., Dr. Seemayer K. 60—60 fillért.

Vizsgálati hangversenyek. M a y e r i n g E m m a régi jó hirnevu, nyilv joggal elatott magán elemi, polgári leányiskolájában május hó 28 és 29-én tartattak meg a vizsgálati

hangversenyek. A vizsgálatok alkalmával mindkét napon diszes közönség jelent meg; a szülők és tanúgybarátok örömmel látták azt a szép haladást, melyet a növendékek a zene, ének és szavalatoknál tettek. Egyes növendékek valószínű virtuozitással zongoráztak, az énekek szép harmóniában olvadtak össze, a szavalatokat értelmesen és kellő hangsúlyozással adták elő. Az elért szép eredmények méltán dicsérik a leánynevelő tanintézetet, melynek igazgató tulajdonsága, a jeles és tapasztalt pedagógus, valamint a nemes hivatás nagy ambícióval végző tantestület mindent megtesznek arra nézve, hogy városunk ezen legrégebb leánynevelő tanintézte minden tekintetben megfeleljen a modern nevelés kívánalmainak.

Lódy féle lovarda társulat, mely a Ferencz József-téren épült földönt cirkusban tartja naponként előadásait válogatott erőkkel rendelkezik. Kitűnnek első sorban Lódy Ernőné, az igazgatónő, ki a magas iskolai lovaglásban parjat ritkítja, Helenak. a táncosnő, Dupsky, Beulov, Volner, lovarművészek, Fehér Miklós atléta, stb. — Ma Vasárnap két előadás leendő, d. u. 4 órakor és este 8 órakor. Bővebb részletekkel a falragaszok szolgálnak.

Temes vármegye rendkívüli közgyűlése. Temes vármegye törvényhatósági bizottsága f. é. június hó 7-én d. e. tíz órakor dr. Molnár Viktor főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tart, melynek legfontosabb tárgya a községi és körjegyzők magánmunkálatairól szóló szabályrendelet megalkotása lesz. — A közgyűlést megelőzőleg ugyanaz nap d. é. nyolcz órakor az állandó választmány tart ülést.

Az Arany János társaság múlt vasárnap felolvasó ülésén elsőnek Czirbusz Géza dr. tartotta meg székfoglalóját, Modern Dramaturgia címen olvasott föl érdekes tanulmányt. Utána Dénes Károly, a társaság főtitkára olvasott föl három kedves, hangulatos költeményt, majd Brájler Lajos dr. nagybecskereki szerkesztő olvasott föl egy kacagtató humoreszket. Mind a három felolvasónak szép beszéd kíséretében adta át a tagsági oklevelet Szentkláray Jenő dr. elnök.

Az Orsz. Polg. Isk. Egyesület IX. rendes közgyűlést ez idén júl. 5. és 6-dikán Herkulesfürdőn fogja megtartani, amely alkalommal az egész országból mintegy 200—250 tanár fog összejönni. A közgyűlés után 7-dikén a testület Orsovára fog átrándulni s az egész napot itt töltendő, mi alatt megtekintik az iskolát, a lövöldet, a Korona-kápolnát. Ebéd után külön hajóval megtekintik a Vaskaput, Turn-Szeverint, ahol 2 órát időznek, mi alatt megismerlik a főteret, népkertet, Szörényvárat, a Traján-lyceumot, Drobetia római várost és Traján hídjának pilléreit. A visszatérő hajó egy órára kiköt Ada-Kalen. Este 8 órakor közös vacsora az Ozanic-kertben. Másnap reggel a társaság az Aldunan Bázisra, onnan Fehértplomba, majd Oravicára, Aninára, Marillara s végül N.-Bogsánon át Resicabanyara utazik, ahol a kirándulások véget is érnek.

A legkedvesebb vizsgai ajándék. Nagyobb örömben és kedvesebb meglepetésben nem részesítheti szülő a gyermekét, ha a sikert vizsgákért „az Én Ujságom-át” rendel meg neki jutalmul. Minden vasárnap szebbnél szebb, kedvesnél kedvesebb olvasmányokkal, képekkel köszönt meg kis olvasóit, hétről-hétre megújítva örömet a gyermekeknek. A szülők és tanítók száz-száz levélben adnak kifejezést hálaiknak „az Én Ujságom” nagy hivatást teljesítő működéséért; a családok iskolák „az Én Ujságomból” merítenek, mint tiszta forrásból szepst, jót a gyermekeknek. Előfizetési ára negyedévre 2. — korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrássy út 10.

Olcsó Könyvtár. Ennek a Gyulai Pál jeles szerkesztésében s a Franklin Társulat kiadásában megjelenő népszerű gyűjteménynek legújabb füzetét az 1346—1349. szám, Garay János balladait és életképeit teszi olcsó 80 filléres kiadásban hozzáférhetővé. Az Olcsó Könyvtár teljes jegyzéke ingyen kapható minden könyvkereskedésben.

Új magyar nevelőintézet Nagybecskereken. A magyar nemzeti kultúra most új erősséget kap Torontálban. A jövő tanév elején ugyanis a Torontálvármegyei magyar köznevelődési egyesület védnöksége alatt fiunc-

velő intézet (konviktus) nyílik meg Nagybecskereken Engel Ferencz, a nagybecskereki róm. kath. plébánia jeles képzettségű segédlelkészének vezetése alatt. Az intézet célja a magyar ajku vidéki szülőknek megkönnyíteni gyermekeik kiképzését, de különösen a magyar nyelv megtanulását.

Csarnok.

„Lenke-dalok”-ból.

*Édes barna szép szerelmem, ha feléled álmodom,
Elfelejttem, eltemettem itt a földön bánatom.*

*Hogyha pedig felébreded,
A szívem majd megreped,
Mert hazug volt édes álmodom,
Álom volt a boldogságom,
Mért hagytál el engemet.*

Itt a tavasz, minden virul, énekel a kis madár,

Az én szímem szellő szárnyán éjjel titkon hozzád száll,

Mikor a sötétség árnya,

Mindent, mindent eltemet,

A szellő is azt susogja,

A szíven is azt zokogja:

Mért hagytál el engemet.

Fráter Lajos.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságát, mely az elvesztett erőt újra mehozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a megbámulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rogtan elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat rette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Írjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

4958 — 1904.

Hirdetmény.

A sorozó bizottság Versecz városi sorozó járásban Verseczen a Szőlővénnyigéhez címzett vendéglő helyiségében f. é. június hó 6 és 7-én fog működni.

Az 1904 évi ujonczállításra az 1883, 1882 és 1881 években született hadkötelesek vannak felhiva.

E czélből a következő napirend állapították meg.

Június 6-án az 1883 évi születésű valamennyi és az 1882 évi születésű hadkötelesek közül a 100 sorszámig felvettek.

Június 7-én az 1882 évi születésű többi hadkötelesek és valamennyi 1881 évbéli születésűek valamint az idegenek kik itteni állításukra engedélyt nyertek, fognak megvizsgáltatni.

A hadkötelesek tartoznak a sorozó bizottság előtt naponként reggel 8 órakor a törvényes következmények terhe alatt pontosan és tisztán megjelenni.

Verseczen, 1904 május hó 9-én.

Pavlovics, vár. tanácsnok.

Michael József,

mű- és épületlakatos,
Ferencz-Józseftér 14. szám,
a két pisztoly vendégfogadó mellett.

Ajánlkozik mindennemű lakatosmunka elkészítésére u. m.: kapu és ajtóvasalások, falazatkapcsok, takarékok és csereptűzhelyek, kapuk és ajtók vasból, lépcsőablak és sárcsozatok, bekerítések, villanyos házi csengők magánlak és szállodák részére, villámhárítók és minden e szakmába vágó javításokat.

Kerékpár- és varrógépjavitó-műhely és peronospora fecskendők javítása stb. pontos kiszolgálás és olcsó árak.

Tanoncz felvétetik.

Meghívó.

A verseczi áll. főreáliskola »segítő egyesülete« f. é. június 19-én d. e. 1/211 órakor a főreáliskola tanári szobájában

évi rendes közgyűlést tart,

melyre alólirottak ez úton hívják meg a t. tagokat.

Tárgysorozat:

1. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének hi-telestítése.
2. Az ügyvezető alelnök jelentése.
3. A pénztáros jelentése.
4. A könyvtáros jelentése.
5. A tisztikar és választmány megválasztása.
6. Indítványok.

Versecz, 1904. évi június hó 5-én.

Várhelyi Ferencz, s. k.

Bauer-Vogel Gyula, s. k.

alelnök.

jegyző.

2589 sz. — 1904.

Hirdetmény.

A himlőoltásról szóló 1887 évi XXII t. c. alapján minden szülő, gyám és általában az, akire gyermek gondozása bízva van, köteles — amennyiben a gyermek a valódi himlőbetegségen at nem esett — azt annak első évében himlő ellen beoltatni.

Ugyann-e t. c. alapján a tanintézetek és tanonciskolák növendékei életük 12 évének betöltése előtt újra oltandók.

Az 1903 és 1904 évi márczius hó 1-je közt született és még be nem oltott gyermekek általános beoltása folyó évi június hó 5-étől bezárolag június hó 26-ig terjedő időközben minden vasárnap délután 3—4 óraig a városház nagy termében fog eszközöltetni.

Ennélfogva valamennyi szülő, gyám és gyermekgondozó 2—100 korona pénzbüntetés terhe alatt felhivatik, hogy a fent értesített időben született gyermekét a fent kitett időben beoltassa s 7 nap után a siker ellenőrzése céljából a fent említett helyiségre behozza vagy pedig az esetleg már megtörtént sikeres beoltásról valamely orvos bizonyítványát az oltóbizottságnak benyujtsa.

Szintugy felhivatnak a tanulók és tanoncok szülei és gondozói hogy a 12 éves kort eléréndő s még újra be nem oltott, közép vagy tanonciskolát látogató gyermekek újra oltást eszközöltessék s annak megtörténtet orvosi bizonyítványal legkésőbb folyó évi szeptember hó 1-ig igazolják, mely határidő letelte után az újraoltásra kötelesek általános újraoltása az iskolákban fog megtartatni.

Rendörkapitányság, Verseczen, 1904 évi május hó 1.

Szekeres, rendőrfőkapitány.

Fenti hirdetmény kapcsán az országos orvosszövetség verseczi fiókja közzé-teszi miszerint tagjai lakásukon a közönséges rendelő órák alatt magánoltást és magán-ujraoltást végeznek és hogy ennek legkisebb díja egyaránt 1 kor, míg az oltandó lakásán végzett oltás vagy újraoltás legkisebb díja egyaránt 3 korona.

Versecz, 1904 évi május hó 1.

Dr. Buro Péter,

Dr. Fitz Sándor,

titkár.

elnök.

Cirkus Lódy

Ferencz József-téren

amerikai módra vízmentesen és 1500 személyre berendezett fedett nyári cirkuszában ma és mindennap gyönyörű műsorból álló előadást rendez. A tarsulat igen jól szervezett saját zenekarból és 40 elsőrendű férfi és női személyzetből és 30 idomított lóból és két óriási tevéből áll.

N. ér. közönség! Nem szokásom óriási, reklámot csinálni, inkább kevesebbet ígérni és többet nyújtani, ámbar megvagyok győződve, hogy a nagy érdemű közönség a legnagyobb megelégedését fogja mind irántam, mint jól szervezett tarsulatom iránt nyilvánítani.

Kegyes pártfogásért eszedezik kiváló tisztelettel

Özv. Lódy Ernőné,

Cirkus igazgatóné.

Első rendű tüzelőfa, teljes erdei méterekben

kapható naponként az **Opaticzai erdőbe** **Detta** közelében

Á r a k:

Hasábos tölgyfa	4.50 kor.
Dorongfa I. oszt.	3.90 "
" II. "	2.70 "
" erdei méterenként.	
Galyfa rakásonként	1.40 kor.

Tauber és Hübsch
erdőkezelőség.

5431. szám. tan 1904.

Hirdetmény.

Ezzenel közhírré tétetik, hogy Versecz város házi pénztárának és az ugyanott kezelt többi városi pénztáraknak és alapítványoknak 1903. évről szóló és Versecz város törvényhatósági bizottságának f. évi május hó 31-én tartott közgyűlésében tárgyalt zarszámadása a vonatkozó közgyűlési 85. jkvi. 5431. okt 1904. számú határozattal együtt f. évi június hó 2-tól kezdve 15 nap alatt, vagyis f. é. június hó 16-ig bezárólag a városi számvevősnél a szokott hivatalos órák alatt közbetekintés végett kitétetik, jogában állván az 1886. éves XXI. t. cz. 8. §-a értelmében minden adózónak a fentírt idő alatt az idézett közgyűlési határozat elleni felelősségét a városi tanácsnál írásban beadni.

Versecz, 1904. évi június hó 1-én.

Polgármester szabadságon:
Koszirovics főjegyző.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

5897. szám, 1904. tan.

Pályázat.

A Versecz város törvényhatóságánál megürült és évi 1600 kor. törzsfizetés, 400 kor. lakbérilletmény és két ötötödéves — a törzsfizetés 10—10%-át kitevő korpótlék élvezetével összekötött rendőrhadnagy állásra és az esetleg még megürülő és 900 kor. törzsfizetés 240 kor. lakbér és két ötödéves — a törzsfizetés 10—10%-át kitevő korpótlék élvezetével összekötött var. irnoki állásra is ezennel pályázat hirdettetik.

Az 1883 évi I. t. cz. értelmében felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. évi június hó 12-ig, bezárólag bajsai Zákó Milán főispán úr Ö Meltóságához benyújtandók.

A pályázók kötelesek nyelvismereteiket és életkorukat is kimutatni.

Versecz, 1904. évi május hó 31. én.

Polgármester szabadságon
Koszirovics, főjegyző.

Gyógyszeráru és mérges anyagok kereskedés.

Drogueria.

Van szerencsém Versecz és vidéke Nagy-érdemű közönségének becses tudomására jutani, hogy én alól írott Verseczen az Andrássy Sétatéren lévő Nedelykovits féle hazban

Drogueria Üzletet

nyitottam, melyben nagy raktárt tartok **gyógyászati eszközök, különlegességek, kötőszerek, gumi eszközök, sebészeti műszerek, stb.** — valamint pipe-re cikkek, mint szappanok, illatszerek, gyógyborok, thea, rum, ásványvizek, essenciák, likőr, rum és pálinka készítéshez.

A Nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradtam tisztelettel

Milutinovich Lajos.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1904. évi június hó 30-án.

Magyar királyi

É jótékony célú államsorsjáték É

Főnyeremény 150,000 korona,

Az összes nyeremények összege 365,000 korona.

■ ■ ■ ■ **Egy sorsjegy ára négy korona.** ■ ■ ■ ■

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só hivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

BRAZAY-féle Sós borszesz

A Brazay-féle sós borszesz a fejbőrt és a haját meg tisztítja a gombacsiráktól s ezzel elejét vesszük a hajhullásnak és a kopaszodásra vezető korpásodásnak

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége.

BUDAPEST, V. ker., Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

gőzcséplőkészleteket, ipari czélokra alkalmas Compound lokomobilokat.

MILLENIUM fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Képviselők: Singer és Palmer, Temesvár.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.